

גמ"ר 2470/08/21 - מדינת ישראל, ע"י פרקליטות מחוז הדרום המתמחה נועה דידי נגד מחמוד אלעקילי

בית משפט השלום לתעבורה בבאר שבע

גמ"ר 2470-08-21 מדינת ישראל נ' אלעקילי
בפני כבוד השופט הבכיר אלון אופיר
מאשימה מדינת ישראל
נגד נגד
נאשמים מחמוד אלעקילי
ע"י ב"כ עו"ד מוחמד אבו פריח ועו"ד אשרף אבו סיאם

גזר - דין

הנאשם הורשע על פי הודאתו ובמסגרת הסדר טיעון בעובדות כתב אישום מתוקן, בו יוחסה לו עבירה של גרימת מוות ברשלנות.

רקע כללי -

בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן, נהג הנאשם ביום 16.2.21 רכב מסוג משא פתוח בעיר באר שבע, בשעה בקר, עת התקרב עם רכבו לצומת הרחובות פיינשטיין- ברזאני.

בכיוון הנסיעה של הנאשם (כ-5.3 מטרים לפני הכניסה לצומת) היה מוצב תמרור 301 (תן זכות קדימה) ובמקביל לתמרור, על נתיב הנסיעה של הנאשם היה מסומן קו עצירה.

בתמרור 301 ניתן היה להבחין ממרחק של 60 מ' ובקו העצירה ממרחק של 32 מ'.

ממרחק של 9.8 מ' לפני הצומת, בכיוון הנסיעה של הנאשם, נפתח שדה ראייה לשמאל למרחק של 15 מ'. בקו העצירה שדה הראייה לשמאל עמד על 18 מ', ואילו בקו הצומת שדה הראייה לשמאל עמד על 33 מ'.

תנאי הדרך הם של אור יום וראות טובה.

במועד הנ"ל, אילן שמרת ז"ל, יליד 1958, (להלן:המנוח) רכב על אופניים ברח' ברזאני, בנתיב הימני והתקרב לצומת כאשר בכוונתו לחצות משמאל לימין כיוון הנסיעה של המשאית, מתוך כוונה להמשיך ישר ברחוב ברזאני.

במועד הנ"ל הגיע הנאשם עם משאיתו לצומת, כאשר בכוונתו להמשיך ישר ברחוב פיינשטיין.

למרות שכבר ממרחק של 60 מ' ניתן היה להבחין בתמרור 301 המוצב בדרכו, וממרחק של 32 מ' להבחין בקו העצירה, ואף שממרחק של 9.8 מטר לפני הכניסה לצומת המנוח כבר היה בתוך שדה הראייה לשמאל של הנאשם, לא קיבל המנוח את זכות הקדימה שלו, והנאשם שנכנס לצומת עם משאיתו מבלי ששינה בדבר את אופן נהיגתו, חסם את דרכו של המנוח אשר התנגש בדופן אחורי של המשאית מה שגרם לפציעתו הקשה שהובילה למותו.

ביום 22.5.22, הודה הנאשם במסגרת הסדר טיעון בכל עובדותיו של כתב האישום המתוקן (התיאור העובדתי לעיל מקורו בעובדות המתוארות בכתב האישום המתוקן בו הודה הנאשם), והורשע על ידי.

יחד עם הגשת כתב אישום מתוקן, הגישו הצדדים לעיוני הסדר טיעון תוך שביקשו לאמצו לאחר שהנאשם אישר את תוכנו ואישר כי הוא מבין שבית המשפט אינו כבול בהסדר.

בהתאם להסדר שהוגש התבקש בית המשפט לגזור על הנאשם 10 חודשי מאסר לריצוי מאחורי סורג ובריה לצד מאסר מותנה.

כמו כן, סיכמו הצדדים כי גזר הדין יכלול גם רכיב של פסילה בפועל וגם רכיב של פיצוי למשפחת המנוח (במנותק כמובן מכל פיצוי לו זכאית משפחת המנוח מכח חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים).

הצדדים סיכמו כי מבחינה עובדתית, לא יחרגו הצדדים מהעובדות שבכתב האישום המתוקן, כך שלמעשה נותר בפרשה זו "טיעון פתוח" לרכיבי הפסילה של רישיון הנהיגה והפיצוי למשפחת המנוח, בעוד רכיב המאסר הוגש כרכיב "סגור" בהסדר.

ביום 18.9.22 טענו הצדדים בפני לעונש, כאשר ליבת טיעוניהם הייתה ביחס לרכיבים ה"פתוחים" בהסדר הטיעון.

טיעוני המדינה לעונש בתמצית -

המדינה בחרה להגיש טיעונים מפורטים בכתב (הוגשו וסומנו על ידי ע/1) לצד מרשם עבר תעבורתי (אשר הוגש וסומן ע/2).

בטיעוניה ביקשה המדינה לקבע רף רשלנות גבוה מאחר והנאשם נהג רכב כבד אשר מגדיל את חובת הזהירות כלפי הנהג. בנוסף, לא ציית הנאשם לתמרור 301, מה שמצדיק קביעת רף רשלנות גבוה.

בהינתן שזה רף הרשלנות (לשיטת המדינה) התבקשתי לקבע מתחם לעונש הפסילה בפועל שינוע בין 15 ועד 20 שנות פסילה.

ביחס לרכיב הפיצוי התבקשתי לגזור פיצוי למשפחת המנוח שינוע בין 20,000 ועד 40,000 ₪.

את עמדתה העונשית תמכה המדינה בפסיקה רלוונטית.

טיעוני ההגנה לעונש בתמצית -

ב"כ הנאשם הדגיש את היות הנאשם אדם נורמטיבי לחלוטין, צעיר בן 26, נשוי ואב לשני ילדים שבתו האחרונה נולדה לפני חודשיים.

אביו של הנאשם נפטר ב-2018 ומאז הוא סועד ותומך כלכלית באמו שסובלת מאפילפסיה וממחלת כבד. (טיעונים אלה נתמכו במסמכים)

עוד ניסה ב"כ הנאשם לטעון למגבלות כאלה ואחרות בשדה הראייה בכיוון נסיעת הנאשם, אך לאור הסיכום שבין הצדדים בהסדר הטיעון ולפיו מוגבלים שני הצדדים בעובדות כתב האישום המתוקן, לא יינתן לטיעונים אלה של ההגנה בהמשך גזר הדין כל משקל.

עוד הדגיש ב"כ הנאשם (וזאת לגיטימי לפי עובדות כתב האישום) כי פגיעת המנוח במשאית הייתה בשליש האחרון שלה ולאחר שהנאשם למעשה כבר כמעט ופינה את הצומת, מה שיוצר לשיטתו רף רשלנות נמוך.

לטענת ההגנה, משך הפסילה הראוי ביחס לרף רשלנות נמוך הוא עד 5 שנים וכתמיכה לעמדה זו גם הגישה ההגנה פסיקה רלוונטית.

עוד הדגיש ב"כ הנאשם את משפחתו הנורמטיבית של הנאשם אשר קיבלה בצורה קשה מאד את העובדה כי הוגש כנגד מי מהמשפחה כתב אישום.

הנאשם חווה בושה קשה כלפי משפחתו, צער עמוק מאד על המוות שגרם, ומביע אמפתיה רבה למשפחת המנוח.

בית המשפט התבקש לשקול סיווג הפסילה של הנאשם.

עם סיום טיעוני ההגנה, הביע הנאשם עצמו צער עמוק על המוות לו גרם.

הנאשם הסביר את ייסוריו על העובדה כי לא הבחין במנוח טרם התאונה, תיאר את נדודי השינה שלו והסביר את הבושה והפחד ממפגש עם משפחת המנוח.

קביעת רף הרשלנות והגדרת מתחם העונש הרלוונטי לפרשה זו -

בהתאם לקבוע בחוק ולצורך קביעת מתחם עונש הולם אבחן להלן את הערך החברתי שנפגע כתוצאה מביצוע העבירה, את מידת הפגיעה בערך זה, את מדיניות הענישה הנוהגת ואת הנסיבות הקשורות לביצוע העבירה.

הערך החברתי אשר נפגע במקרה של תאונה קטלנית הוא קדושת החיים, שלמות גופו של אדם ובטחון הציבור.

מידת הפגיעה בערכים המתוארים לעיל אינה נמוכה שכן אדם מצא את מותו כתוצאה מרשלנות הנאשם. גם כאשר התנהגות הנאשם אינה כוללת כוונה לפגיעה במנוח, רשלנותו של הנאשם היא אשר הובילה לתוצאה קשה של מוות.

בהתאם לעובדות כתב האישום, לא ציית הנאשם לתמרוך 301 שהיה מוצב בכיוון נסיעתו, לא הבחין במנוח שהתקרב לצומת ולו הייתה נתונה זכות הקדימה. שדה הראייה לכיוון המנוח ושדה הראייה של הנאשם לכיוון השילוט במקום המחייב אותו לתת זכות קדימה, היה פתוח למרחק המתואר בעובדה 4 של כתב האישום.

נכון כי המשאית חצתה חלק ניכר של הצומת עד שהתנגש בה המנוח בחלקה האחורי לאחר שנחסמה דרכו, אולם, עצם העובדה כי הנאשם לא שינה במאום את דרך נהיגתו עת התקרב לצומת כאשר תמרוך 301 בכיוון נסיעתו, היא אשר מבססת בפרשה זו רף רשלנות אותו אין אני יכול להגדיר כנמוך.

התנהגות הנאשם המתוארת בעובדות כתב האישום המתוקן, אינה רשלנות רגעית אלא התנהגות אשר נמשכת על פני כל פרק הזמן בו התקרב הנאשם עת נהג משאית (שם חובת הזהירות היא מוגברת) לצומת, ואם לא די בחובה המוטלת עליו להאט בהתקרבו לצומת, מוגברת חובה זו במקרה זה מכח התמרוך שהיה מוצב בכיוון נסיעתו (גם תמרוך 301 וכן קו העצירה על הכביש).

אני מסכים עם ההגנה כי יש הצדקה לתת משקל לעובדה כי פגיעת האופניים במשאית הייתה לקראת יציאת הנאשם מן הצומת (פגיעה בשלישי האחרון/אחורי של המשאית) ואין גם להתעלם מן העובדה כי כאשר שדה הראייה של נהג המשאית היה פתוח לכיוון האופניים, ניתן להניח כי גם את המשאית המתקרבת ניתן היה לראות מנקודת הראות של המנוח, לגביו אין ספק או חולק כי זכות הקדימה הייתה שלו.

לא יוחסה לנאשם נהיגה במהירות העולה על המותר וגם לא נהיגה במהירות שאינה תואמת את תנאי הדרך.

הנאשם לא היה תחת השפעה של חומרים משני תודעה והוא גם לא יצא לכל עקיפה מסוכנת.

חוסר תשומת ליבו לדרך עת התקרב עם משאית לצומת מתומרר, הוא אשר יצר את הסכנה לעוברי דרך, סכנה שהפכה לתאונה קטלנית בה מצא את מותו הטרגי המנוח אילן שמרת ז"ל.

בשקלול הנתונים לעיל, אני קובע בפרשה זו את רף הרשלנות כבינונית, ורף זה הוא אשר יוביל למסקנות המתחם הראוי לאחר שאביא להלן דוגמאות פסיקה:

סקירת הפסיקה מלמדת, כי במקרים של נהיגה רשלנית עת דובר ברף רשלנות נמוך מאד, נגזרו על נהגים עונשי מאסר של 6 חודשים בעבודות שירות; למשל ע"פ 1319/09 **משה כהן נ' מדינת ישראל** (13.5.09), רע"פ 548/05 **מאירה לוינ' מדינת ישראל** (19.1.06), רע"פ 4261/04 **יעקב פארין נ' מדינת ישראל**, פ"ד נט (3), 440, רע"פ 4732/02 **ענת סורפין-לביא נ' מדינת ישראל** (25.11.02).



במקרים של רשלנות חמורה יותר, נגזרו עונשי מאסר לתקופות ארוכות יותר: ע"פ 6755/09 אלמוג נ' מדינת ישראל (10 חודשים); ע"פ (ת"א) 71933/06 קלסבלד נ' מדינת ישראל, במקרה זה נהרגו אם ובנה ונפצעו שלושה אחרים (13 חודשים); ע"פ 6358/10 קבהא נ' מדינת ישראל, נהרגו שניים ונפצעו ששה (15 חודשים).

בע"פ 10152/17 מדינת ישראל נ' ראמי ח'טיב (10.5.18), במסגרתו הוחמר עונשו של המשיב והועמד על 15 חודשי מאסר חלף 9 חודשים, כך נקבע בסעיף 23 לפסק הדין:

"ניתן למצוא בפסיקה מנעד רחב למדי של עונשים במקרים של נהיגה רשלנית, בהתאם לנסיבות המקרה הקונקרטי, בייחוד כנגזרת של רמת הרשלנות המיוחסת לנאשם והתוצאות שנגרמו בעטייה. עם זאת, ניכרת מגמת החמרה במדיניות הענישה בעבירות כגון אלה. כך למשל, ברע"פ 4581/14 סיסו נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (9.7.2014) דחה בית משפט זה בקשת רשות ערעור שהגישה מי שהורשעה בגרימת מוות בנהיגה רשלנית לאחר שאיבדה שליטה ברכבה וגרמה לתאונה בה נהרגו שניים ונפצעו נוספים והושתו עליה 18 חודשי מאסר בפועל (מתחם הענישה הועמד באותו מקרה על 6-24 חודשי מאסר). בעפ"ת (מרכז) 3370-12-11 חן נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (28.2.2012) נדחה ערעורו של מי שהורשע בגרימת מוות בנהיגה רשלנית לאחר שלא ציית לתמרורים וגרם למותה של הולכת רגל במעבר חצייה, ונגזרו עליו 30 חודשי מאסר בפועל. ברוח דומה, בעפ"ת (מרכז) 54913-03-14 עאסי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (23.9.2014) נדחה ערעורו (על רכיב המאסר) של מי שהורשע בגרימת מוות בנהיגה רשלנית לאחר שחצה צומת ברמזור אדום והביא למותו של אדם והושתו עליו 20 חודשי מאסר לריצוי בפועל (כאשר מתחם הענישה הועמד על 12-31 חודשי מאסר)".

בגמ"ר (ירושלים) 8899-10-15 נגד ביטון, באירוע של סטייה מנתיב וגרימת מוות ברשלנות של נהגת, רף רשלנות בינוני-גבוהה, נקבע מתחם ענישה שנע בין 12 חודשים ל-18 חודשי מאסר בפועל.

בית המשפט המחוזי בירושלים בערעור (עפ"ת 7626-07-17) מאשר את הרף הרשלנות ומקבע את עונש המאסר על 12 חודשים בפועל תוך שלא התערב בקביעת המתחם.

בעפ"ת 15041-07-18 (מחוזי נצרת) עלי שליבי נגד מדינת ישראל, לאחר שמקבע בית המשפט המחוזי באירוע של סטייה מנתיב את רף הרשלנות כבינוני, נאמר:

"בהתחשב בקביעה זו אשר לדרגת רשלנותו של המערער, ככזו שאינה מתיישבת עם רשלנות נמוכה, אך גם איננה בינונית גבוהה, כפי שנקבע, מתחם העונש אותו קבע בית המשפט קמא, הוא מחמיר יתר על המידה וראוי היה להעמידו על בין 7 חודשי מאסר בפועל לבין 20 חודשי מאסר בפועל. בהתאמה מתחם העונש ההולם ברכיב הפסילה בפועל צריך לעמוד על 7 עד 14 שנות פסילה."

(אדגיש כי מתחם זה נקבע ביחס לנהג משאית לו חובת זהירות מוגברת)

יוצא כי מתחמי הענישה הנוהגים ביחס לרף רשלנות בינונית בעבירות של גרם מוות ברשלנות, נעים בין 7 חודשי

מאסר ועד ל- 20 חודשי מאסר בפועל.

מתחמי הפסילה בפועל נעים בין 7 שנות פסילה ועד 15 שנות פסילה בפועל.

אני מחליט לקבע מתחמים אלה כראויים ומתאימים לפרשה זו.

גזירת העונש על בסיס שיקולים שאינם חלק מהתנהגות הנאשם עת גרם לתאונה -

הנאשם הודה ולקח אחריות מלאה ביחס לעובדות כתב האישום המתוקן.

יש לקחת נתון זה לזכות הנאשם.

הנאשם נורמטיבי לחלוטין מהפן הפלילי (אין לחובתו כל עבר פלילי) ומבחינה תעבורתית הוא נוהג משנת 2018 ולחובתו 10 הרשעות תעבורה שכולן עבירות קנס.

אין אני סבור כי מדובר בעבר זניח, שכן אף שמדובר "רק" בעבירות קנס, הרשעתו האחרונה בגין נהיגה בחוסר זהירות נובעת מעבירה שבוצעה ביום 4.9.21, כלומר לאחר התאונה בפרשה זו, ומתוך יתר הרשעותיו, 6 עבירות הן עבירות מהירות, מה שמלמד על נהיגה שאינה זהירה בדרך כלל וזאת על רקע ותק נהיגה קצר מאד משנת 2018.

ביחס לנסיבותיו האישיות של הנאשם, המדובר באדם צעיר מאד, בן 26, אב לני ילדים קטנים (בתו נולדה לפני כ-4 חודשים).

הנאשם נותר יתום מאב בשנת 2018, ומאז הוא סועד את אמו שסובלת מנכות קשה (הוצגו מסמכים תומכים) ולצורך כך נדרשת לו ניידות.

הנאשם הביע צער עמוק על מעשיו בפרשה זו, הביע אמפתיה למשפחת המנוח, ותיאר את ייסורי הנפש שהוא עובר בשל המוות לו גרם.

הצדדים הציגו הסדר טיעון ביחס לרכיב המאסר וביקשו לגזור על הנאשם 10 חודשי מאסר בפועל.

משך המאסר המבוקש על ידי הצדדים מצוי בתוך מתחם הענישה אותו קבעתי (ולא בחלקו הנמוך ביותר), מה שמצדיק בעיני לאור לקיחת האחריות של הנאשם ונסיבותיו האישיות את אישור חלק זה של הסדר הטיעון שהוצג אותו אני מוצא מידתי.

ביחס לרכיב הפסילה בפועל, ומאחר ומתחם הפסילה שהגדרתי לנסיבות נע בין 7 ועד 15 שנות פסילה, ובהינתן שלנאשם ותק נהיגה קצר וכבר צבר לחובתו 10 הרשעות (עבירות קנס) שאחת מהן לאחר האירוע נשוא פרשה זו, אני

סבור כי 10 שנות פסילה ללא כל סיווג פנימי של הפסילה, יישקפו את משך הפסילה הראוי לפרשה זו, לצד משך המאסר המוסכם.

לצורך קביעת רכיב ענישה זה, לקחתי בחשבון את הודאת הנאשם, את עברו התעבורתי וגם את נסיבותיו האישיות (כולל גילו הצעיר, עיסוקו כנהג מקצועי, והתלות של אימו ומשפחתו בתפקודו הנורמטיבי).

ביחס לרכיב הפיצוי למשפחת המנוח:

אבהיר כבר בשלב זה, כי אין ברכיב זה כדי לייצר פיצוי לכאב ולאבדן הנורא שחוהה משפחת המנוח.

שום סכום כספי שייגזר "על תקן" פיצוי, לא יוכל להעלים את הכאב שחוהה משפחת המנוח.

בהתאם לחוק בישראל, מנגנון הפיצוי הכספי מובנה בחוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים, ואין בפיצוי שייגזר להלן כדי להפחית או לשנות את הפיצוי לפי החוק הייעודי שחוקק לצורך כך.

יחד עם זאת, נכון וראוי בעיני לתת ביטוי גם ברכיב ענישה זה לאבדן החיים לו גרם הנאשם.

בשקלול לקיחת האחריות מצד הנאשם, בעובדה כי המדובר באדם נורמטיבי שירצה 10 חודשי מאסר בפועל ולא יוכל לעסוק בנהיגה 10 שנים, ובהינתן שהמדובר באב צעיר לשתי בנות המטפל ותומך כלכלית באמו הנכה, אני מחליט לקבוע את סכום הפיצוי על 10,000 ₪.

לפיכך, הנני דן את הנאשם לעונשים הבאים:

א. הנני פוסל את הנאשם מלקבל או מלהחזיק רישיון הנהיגה לתקופה של 10 שנים.

ככל וריצה הנאשם פסילה מנהלית או פסילה עד לתום ההליכים, רשאי ב"כ הנאשם להגיש בקשה לקיזוז תקופות אלה.

פסילתו של הנאשם תקפה מרגע זה ותימנה מיום הפקדת רישיון הנהיגה או תצהיר חלף רישיון במזכירות בית המשפט.

ב. הנני פוסל הנאשם מלקבל או מהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 12 חודשים וזאת על תנאי למשך 3 שנים.

ג. הנני גוזר על הנאשם 9 חודשי מאסר אשר ירוצו במידה והנאשם יבצע ויורשע בביצוע עבירה

של גרימת תאונה עם תוצאה של מוות או נהיגה בזמן פסילה של רישיון הנהיגה והכל תוך 3 שנים מהיום.

ד. הנאשם ישלם למשפחת המנוח פיצוי בסך של 10,000 ₪ תוך 180 יום מהיום.

הפרקליטות תעביר תוך 30 יום מהיום את פרטי משפחת המנוח יחד עם מספר חשבון בנק רלוונטי לביצוע העברת סכום הפיצוי אליו.

ה. גוזר על הנאשם 10 חודשי מאסר לריצוי בפועל מאחורי סורג ובריח.

הנאשם יתייצב לריצוי מאסרו בכלא באר-שבע ביום 8.01.23 בשעה 08:30.

מורה על הוצאת צו עיכוב יציאה מן הארץ כנגד הנאשם, ומורה על עיכוב ביצוע עונש המאסר בפועל עד ליום 8.01.23.

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום.

ניתנה היום, ו' חשוון תשפ"ג, 31 אוקטובר 2022, בנוכחות הצדדים.